

2021-08-23

FÖRSLAG TILL YTTRANDE
KFKS 2021/628

Region Stockholm -
Trafikförvaltningen
kollektivtrafikplan@sll.se

Yttrande över Region Stockholm - Trafikförvaltningens förslag till kollektivtrafikplan 2050

Ert ärende-nr TN 2014-0777

Övergripande synpunkter

Kollektivtrafikplan 2050 är ett ambitiöst och omfattande dokument som dock är svåröverblickbart. Kollektivtrafikplanen skulle tjäna på att förtydligas och komprimeras för att bli ett mer strategiskt och användbart dokument. Det beskrivs om behov, åtgärder till 2030 respektive 2050, olika nivåer 1-3, åtgärder per trafikkoncept med mera. Det är svårt att förstå vilken vikt de olika behoven och förslagen har och därmed vilka slutsatser man kan dra av dessa. När förslagets genomförbarhet, finansiering och andra ekonomiska aspekter inte berörs överhuvudtaget blir det än svårare. Nacka kommun efterfrågar därför nästa steg, nämligen en sektorsutredning för Ostsektorn, som behöver innehålla mer fördjupade, konkreta och lokalt förankrade förslag för kollektivtrafikens utveckling.

Nacka är en av landets och stockholmsregionens snabbast växande kommuner. År 2030 beräknas kommunen ha ökat från dagens 107 000 till drygt 130 000 personer och år 2040 väntas Nacka ha över 150 000 invånare. Resultatet av 2013 års Stockholmsförhandling ledde till planering och pågående utbyggnad av tunnelbana till Nacka. Med stationer i Sickla, Järla och Nacka är tunnelbanan en oerhört viktig katalysator för tillväxten kopplat till kommunens åtagande i tunnelbaneöverenskommelsen. Nacka kommun är angelägen om att Region Stockholms trafikförvaltning fortsätter att utveckla samtliga trafiksystem i takt med att befolkningen växer i Nackageografen. Det gäller allt från en förutsägbar trafikering och resenärstrygghet under hela resan till smidiga och få byten samt lättillgänglig resenärsinformation vid störningar med mera. Kommunen förutsätter en kontinuerlig och proaktiv dialog med trafikförvaltningen rörande kollektivtrafikens utveckling – både innan och efter tunnelbanans trafikstart.

Efter 2030 kommer en betydande andel bussresenärer flyttas över till tunnelbanan. Många busslinjer kommer även angöra den planerade bussterminalen för vidare färd med tunnelbanan vid dess slutstation kallad Nacka. Det är av stor vikt att stationen får en fullgod bytesfunktion vid tunnelbanans trafikstart.

Vidare är det viktigt att planerade förändringar i kollektivtrafik kommuniceras i god tid med kommunen så att vi hinner vidta erforderliga åtgärder avseende exempelvis framkomlighet i gatunätet och kommunicera det till boende och verksamma i Nacka. Kommunen vill också lyfta vikten av att den inomregionala samverkan utvecklas mellan förvaltning för utbyggd tunnelbana och trafikförvaltningen och är med samspelt.

Detaljerade synpunkter

Sjötrafiken

Kollektivtrafikplanen konstaterar att ytterligare fördjupningar i sjötrafikens potential bör utredas för att den ska kunna utgöra en större andel av kollektivtrafikresandet i ett 2050-perspektiv. Bland annat behöver olika tekniska och regleringsmässiga förutsättningar analyseras såsom sjötrafikens framtida miljöprestanda, främst med avseende på elektrifiering samt teknikutveckling för att kunna trafikera inre vatten med högre hastigheter och mindre svall. Nacka kommun instämmer i detta konstaterande och anser att en sådan fördjupning bör göras, inte minst då pågående Sjötrafikutredning del 1 endast behandlar perioden 2025 - 2035.

Östlig förbindelse

Trafikförvaltningen konstaterar att vid ett eventuellt genomförande av Östlig förbindelse är det avgörande att den inkluderar en kapacitetsstark kollektivtrafiklösning. Nacka kommun förordar en busstrafiklösning med stomlinjer, vilka kan erbjuda attraktiva direktresor via Östlig förbindelse till och från olika delar av kommunen.

Åtgärder per trafikslag 2030

Föreslagen åtgärd 12 innebär utveckling av radiella expressbussar från Hemmesta, Stavsnäs och Brunn till Slussen. Åtgärden ger förkortade restider från stora delar av Värmdö kommun till centrala Stockholm samt avlastar ett trängselutsatt vägnät.

Föreslagen åtgärd 56 innebär direktbusstrafik från Orminge och Värmdö via Södra länken till Gullmarsplan och Slakthusområdet. Åtgärden ger underlag för stärkt kollektivtrafik mellan ostsektorn och södra delen av regioncentrum.

För båda åtgärderna anser Nacka kommun att en god bytesmöjlighet med tunnelbanans station Nacka bör säkerställas.

Åtgärder per trafikslag 2050

Föreslagen åtgärd 77 är en förlängning och hopkoppling av Spårväg Syd och Tvärbanan mellan Älvsjö – Gullmarsplan till Nacka. Det är dock otydligt vad trafikförvaltningen faktiskt föreslår. Såsom Nacka kommun framfört i arbetet med åtgärdsvalsanalys stomlinje Söderort-Nacka, är det varken önskvärt eller realistiskt med spår i Värmdövägen och/eller ytterligare en spårtunnel som går parallellt med tunnelbanan på sträckan Järla-Nacka. Detta förslag bör därför strykas. Slutsatserna i åtgärdsvalsanalys stomlinje Söderort-Nacka är att

trafikering bör ske med buss från Sickla vidare österut och det är också den lösning som kommunen vill se.

Saltsjöbanan

Förslagen åtgärd 84 identifierar utredningsbehov för ny eller ombyggd depå för Saltsjöbanans fordon bör övervägas för år 2030. Denna skulle även kunna rymma plats för delar av tvärbanans vagnar vid samtrafikering. Det är angeläget att depåbehovet utreds i nära samverkan med Nacka kommun. Resonemanget kring samtrafikering av Tvärbanan och Saltsjöbanan är inget om Nacka kommun förespråkar överhuvudtaget och därför efterfrågas en förklaring från trafikförvaltningen kring detta.

Kollektivtrafikplanen föreslår två trafikkoncept - åtgärder bortom 2050 med en förlängd Roslagsbana; dels sträckningen City-Slussen-Sickla-Orminge-Värmdö, dels City-Slussen-Sickla-Älta-Tyresö C. Banan skulle kunna utnyttja Saltsjöbanans infrastruktur mellan Slussen och Nacka avseende den första sträckningen samt mellan Slussen och Sickla i den andra sträckningen, för att sedan vika av söderut mot Älta. Nacka kommun anser att båda förslagen bör strykas då de förefaller vara orealistiska. Förslagen förutsätter spårreservat genom Nacka - vilket inte är önskvärt, då det ger upphov till kraftiga landskapsbarriärer och ianspråktagande av attraktiv mark. Ett genomförande skulle försämra ekologiska och rekreativa naturvärden påtagligt samt hämma Nackas utveckling negativt. Kommunen uppmanar trafikförvaltningen att undersöka alternativa lösningar för att möta behoven bortom 2050.

Namn Namn
Kommunstyrelsens ordförande

Namn Namn
Stadsdirektör